

บทที่ 3 ผลการวิจัย

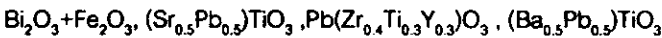
3.1 ผลการเตรียมสารตัวอย่าง (sample preparation)

ได้ก่อนการรูปทรงกระบอก อัตราการเพิ่มอุณหภูมิที่ใช้เป็น $5^{\circ}\text{C}/\text{min}$ เวลายืนไฟเป็น 1 h ส่วนอุณหภูมิที่ใช้เผาสารมีดังนี้

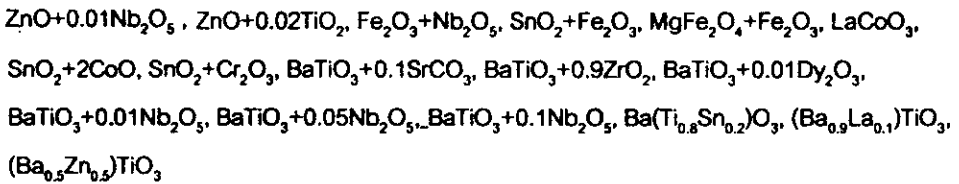
สารที่เผาครั้งที่ 1 ที่ 500°C และเผาครั้งที่ 2 ที่ 1100°C มีดังนี้

สารที่เผาครั้งที่ 1 ที่ 800°C และเผาครั้งที่ 2 ที่ 1100°C มีดังนี้

สารที่เผาที่อุณหภูมิ 1100°C มีดังนี้

3.2 ผลการตรวจสอบเฟส การวัดขนาดและการทำซีวไฟฟ้า

สูตรของส่วนผสม	ความหนา (mm)	เส้นผ่าศูนย์กลาง (mm)	เฟสที่พบจาก XRD ของสาร
$\text{ZnO}+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$	2.36 mm	และ 12.95 mm	ZnO , ZnNb_2O_6 และ Nb_2O_5
$\text{ZnO}+0.02\text{TiO}_2$	2.47 mm	และ 12.06 mm	ZnO และ ZnTiO_4
$\text{NiO}+\text{MnO}_2$	4.53 mm	และ 12.16 mm	NiMn_2O_4
$\text{Fe}_2\text{O}_3+\text{Nb}_2\text{O}_5$	4.88 mm	และ 11.73 mm	FeNbO_4
$\text{SnO}_2+\text{Fe}_2\text{O}_3$			SnO_2 และ Fe_2O_3
$\text{MgCO}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$			MgFe_2O_4 และ $x\text{Fe}_2\text{O}_3$
$0.2\text{MnO}_2+0.8\text{NiO}+\text{Fe}_2\text{O}_3$	1.88 mm	และ 12.98 mm	Fe_3O_4 , NiFe_2O_4 และ NiMn_2O_4
$0.5\text{La}_2\text{O}_3+\text{CoO}$	2.53 mm	และ 12.5 mm	LaCoO_3
$\text{Ho}_2\text{O}_3+\text{CuO}$	1.95 mm	และ 12.324 mm	Ho_2O_3 และ $\text{Cu}_2\text{Ho}_2\text{O}_5$
$\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$			BiFeO_3 และ $\text{Bi}_2\text{Fe}_4\text{O}_9$
$\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$			ZrO_2 และ Mn_3O_4
SnO_2+2CoO	3.06 mm	และ 12.97 mm	SnCo_2O_4 และ SnO_2
$\text{SnO}_2+\text{Cr}_2\text{O}_3$	3.31 mm	และ 13.02 mm	SnO_2 และ Cr_2O_3
$\text{BaTiO}_3+0.1\text{SrCO}_3$	2.72 mm	และ 11.929 mm	$\text{BaTiO}_3+0.1\text{SrCO}_3$
$\text{BaTiO}_3+0.9\text{ZrO}_2$	2.527 mm	และ 13.707 mm	$\text{BaTiO}_3+0.9\text{ZrO}_2$

$\text{BaTiO}_3+0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$	2.796 mm และ 11.297 mm	$\text{BaTiO}_3+0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$
$\text{BaTiO}_3+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$	2.76 mm และ 12.95 mm	$\text{BaTiO}_3+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$
$\text{BaTiO}_3+0.05\text{Nb}_2\text{O}_5$	2.35 mm และ 12.45 mm	$\text{BaTiO}_3+0.05\text{Nb}_2\text{O}_5$
$\text{BaTiO}_3+0.1\text{Nb}_2\text{O}_5$	2.95 mm และ 12.32 mm	$\text{BaTiO}_3+0.1\text{Nb}_2\text{O}_5$
$0.5\text{SrCO}_3+0.5\text{PbO}$	3.27 mm และ 13.80 mm	$(\text{Sr}_{0.5}\text{Pb}_{0.5})\text{TiO}_3$
$\text{PbO}+0.4\text{ZrO}_2+0.3\text{TiO}_2+0.15\text{Y}_2\text{O}_3$	2.80 mm และ 12.39 mm	$\text{Pb}(\text{Zr}_{0.4}\text{Ti}_{0.3}\text{Y}_{0.3})\text{O}_3$
$0.5\text{BaCO}_3+0.5\text{PbO}$	2.56 mm และ 13.30 mm	$(\text{Ba}_{0.5}\text{Pb}_{0.5})\text{TiO}_3$
$\text{BaCO}_3+0.2\text{SnO}_2+0.8\text{TiO}_2$	2.73 mm และ 13.04 mm	$\text{Ba}(\text{Ti}_{0.8}\text{Sn}_{0.2})\text{O}_3$
$0.9\text{BaCO}_3+0.05\text{La}_2\text{O}_3+\text{TiO}_2$	3.31 mm และ 13.14 mm	$(\text{Ba}_{0.9}\text{La}_{0.1})\text{TiO}_3$
$0.5\text{BaCO}_3+0.5\text{ZnO}+\text{TiO}_2$	3.01 mm และ 12.81 mm	$(\text{Ba}_{0.5}\text{Zn}_{0.5})\text{TiO}_3$

แพทเทิร์น XRD ของสารทั้งหมดทำให้ดูในบทความที่อยู่ในภาคผนวก

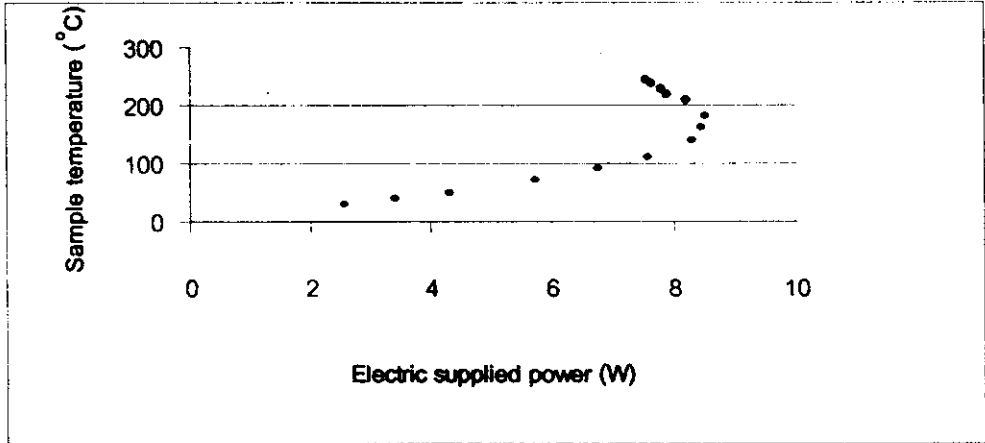
3.3 ผลการจัดเตรียมแผงวงจรเชื่อมต้อและเขียนโปรแกรมสำหรับการวัดและควบคุมทั่วไป

แผงวงจรเชื่อมต้อคอมพิวเตอร์ทำงานได้ สามารถวัดค่าของแรงดันไฟฟ้า กระแสไฟฟ้าและความต้านทานไฟฟ้าบนจอยคอมพิวเตอร์ แผงวงจรที่เชื่อมคอมพิวเตอร์นี้ทำงานโดยอาศัยโปรแกรมเทอร์โมปลาสคาลและจะนำไปดัดแปลงใช้กับการทดลองในหัวข้อถัดๆไป

3.4 ผลการทดสอบสารให้ความร้อน

3.4.1 ผลการวัดกำลังไฟฟ้าที่จ่ายกับอุณหภูมิของสารให้ความร้อนที่ทำได้

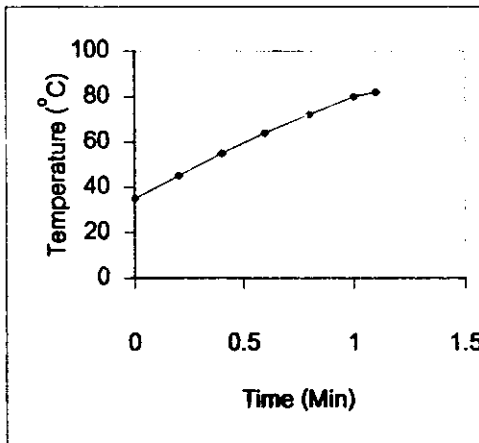
ผลการทดสอบสาร $\text{ZnO}+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$ แสดงในรูปที่ 3.4.1 พบว่าอุณหภูมิของสารเพิ่มขึ้นจาก 30 ถึง 180 °C เมื่อสารได้รับกำลังไฟฟ้าในช่วง 2.54 วัตต์ ถึง 8.52 วัตต์ แต่อุณหภูมิของสารในช่วง 180 °C ถึง 245 °C พบว่ากำลังไฟฟ้าที่ป้อนให้แก่สารจะลดลงจาก 8.52 วัตต์ ไปเป็น 7.55 วัตต์ อุณหภูมิของสารเพิ่มขึ้นจากอุณหภูมิห้อง (24 °C) ไปเป็น 245 °C

รูปที่ 3.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิของสารกับกำลังไฟฟ้าที่จ่าย
ให้แก่สาร $\text{ZnO}+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$

3.4.2 ผลการวัดอุณหภูมิที่ขึ้นกับเวลาของสารให้ความร้อนด้วยคอมพิวเตอร

อุณหภูมิที่ขึ้นกับเวลาของสาร $\text{ZnO}+0.02\text{TiO}_2$ จากจอคอมพิวเตอร์แสดงดังรูปที่ 3.4.2 ระบบเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ที่ได้จัดเตรียมขึ้นครั้งนี้สามารถแสดงเส้นโค้งนี้ได้ สารชุดนี้มีความเหมาะสมสำหรับใช้งานเป็นสตรให้ความร้อน

รูปที่ 3.4.2 อุณหภูมิที่ขึ้นกับเวลาของสารให้ความร้อน $\text{ZnO}+0.02\text{TiO}_2$ ที่แสดงบนจอคอมพิวเตอร์

3.4.3 ผลการควบคุมอุณหภูมิของสารให้ความร้อนให้คงที่

สารที่ใช้ทดลองคือ YCrO_3 อุณหภูมิของสารให้ความร้อนที่ได้ควบคุมให้คงที่ คือ 100°C ภาพบนจอคอมพิวเตอร์ขณะทดสอบแสดงดังรูปที่ 3.4.3

HEATING MATERIAL TEMPERATURE CONTROLLED VALUE

Setting Temperature = 100 °C

FURNACE START

Reading Temperature

DV = ??

AV = ? V

T = 102 °C

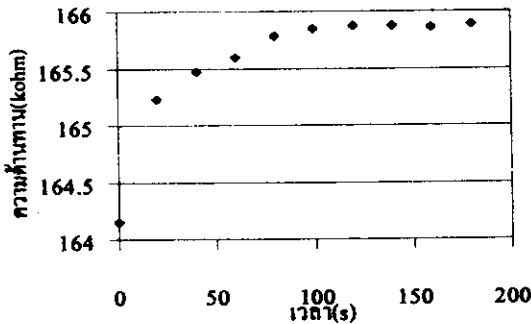
รูปที่ 3.4.3 ภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์ในขณะที่กำลังทดสอบ

3.5 ผลการทดสอบเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC

3.5.1 ผลการวัดเสถียรภาพทางไฟฟ้าเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC

สารที่ทดลองมีสูตรเป็น $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$ ผลการวัดเสถียรภาพทางไฟฟ้า (ΔR vs Δt) ของสาร แสดงดัง

รูปที่ 3.5.1 สวมความต้านทานตามเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในช่วงแรกประมาณ 50-100 วินาที หลังจากนั้นความต้านทานของสารค่อนข้างคงที่ในขณะที่สุดอุณหภูมิซึ่งเป็นการแสดงว่าสารมีเสถียรภาพทางไฟฟ้าดี เหมาะสำหรับนำไปบรรจุอุปกรณ์แบบวงจรอุณหภูมิมาทดแทนวัสดุชนิดอื่นที่มีค่าความต้านทานของอุณหภูมิสูง

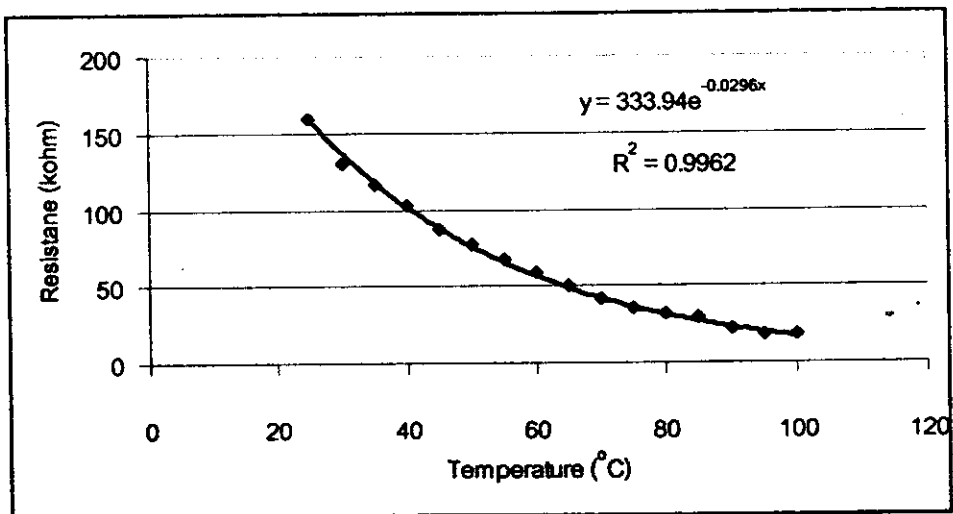
รูปที่ 3.5.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความต้านทาน (R) และเวลา (t) ของ $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$

3.5.2 ผลการวัดความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC

โดยใช้โพรบมิเตอร์และเครื่องวัดอุณหภูมิ

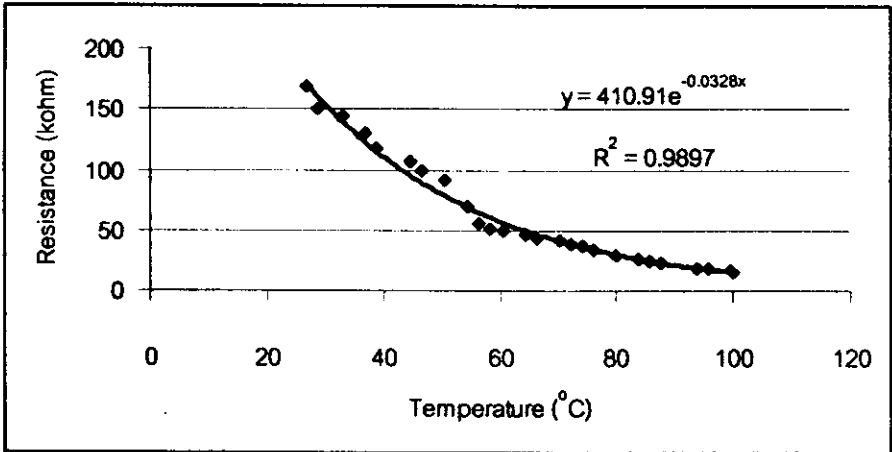
ความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC โดยใช้โพรบมิเตอร์และเครื่องวัดอุณหภูมิ

แสดงดังรูปที่ 3.5.2 สัมประสิทธิ์อุณหภูมิของความต้านทานไฟฟ้าที่เป็นลบหรือค่าความไวของเทอร์มิสเตอร์ทั้งในย่านสูงกว่าอุณหภูมิห้องมีค่า $-1.10\%/^{\circ}C$

รูปที่ 3.5.2 ความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของของสาร $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$ ที่วัดด้วยโพรบมิเตอร์และเครื่องวัดอุณหภูมิ

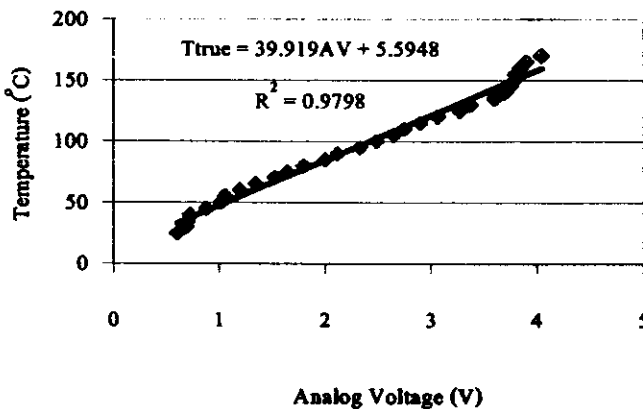
3.5.3 ผลการวัดความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ด้วยคอมพิวเตอร์ ความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ด้วยคอมพิวเตอร์ แสดงดังรูปที่ 3.5.3 สัมประสิทธิ์อุณหภูมิของความต้านทานมีค่า $-1.16\%/^{\circ}\text{C}$

รูปที่ 3.5.3 ความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของของสาร $\text{Mn}_{0.2}\text{Ni}_{0.8}\text{Fe}_2\text{O}_4$ ด้วยคอมพิวเตอร์

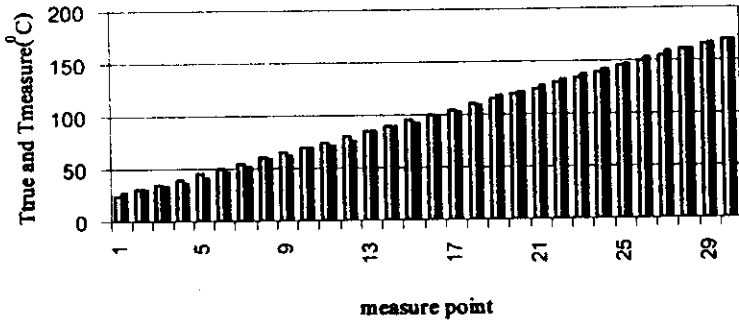
3.5.4 ผลการทดสอบของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ให้ทำหน้าที่เป็นหัววัดอุณหภูมิ ด้วยคอมพิวเตอร์

สารที่ทดลองมีสูตรเป็น $\text{Mn}_{0.2}\text{Ni}_{0.8}\text{Fe}_2\text{O}_4$ ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) กับ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมสาร (AV) ทั้ง 3 ชุด แสดงในรูปที่ 3.5.4 (ก)

รูปที่ 3.5.4 (ก) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิที่อ่านได้จากเครื่องวัดจริง (True) ด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิกับแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมสาร (AV) ในช่วงอุณหภูมิ 25°C ถึง 170°C ของสาร $\text{Mn}_{0.2}\text{Ni}_{0.8}\text{Fe}_2\text{O}_4$

เมื่อทำการปรับเทียบเพื่อให้คอมพิวเตอรืทำหน้าที่อ่านอุณหภูมิโดยใช้สารที่เตรียมได้เป็นหัววัด แล้วก็เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) กับ อุณหภูมิจากเครื่องสร้าง (Tmeasure) ดังแสดงในรูปที่ 3.5.4 (ข) พบว่าสารทั้ง 3 สูตรมีสมบัติเชิงฟิสิกส์เป็นเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC และสามารถนำไปทำเป็นหัววัดอุณหภูมิในช่วง 25 °C ถึง 170 °C ได้

รูปที่ 3.5.4 (ข) ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) กับ อุณหภูมิจากเครื่องสร้าง (Tmeasure) ของสาร $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$

3.5.5 ผลการทดสอบของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ให้ทำหน้าที่เป็นหัววัดและควบคุมอุณหภูมิด้วยคอมพิวเตอรื

3.5.5.1 ส่วนสูงกว่าอุณหภูมิห้อง

การทดสอบของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ให้ทำหน้าที่เป็นหัววัดและควบคุมอุณหภูมิด้วยคอมพิวเตอรืทำได้โดยการจัดเตรียมสารให้ทำหน้าที่วัดเป็นหัววัดอุณหภูมิในช่วงอุณหภูมิต่าง ๆ นั้นก่อนซึ่งทำได้โดยอาศัยวิธีการของหัวข้อ 3.5.4 แล้วจึงทดสอบการวัดและควบคุมอุณหภูมิ อุณหภูมิที่จะให้คอมพิวเตอรืควบคุมโดยให้สารที่เตรียมได้เป็นหัววัดอยู่ในช่วง 25 °C ถึง 200 °C สารที่เตรียมได้ที่ใช้ทดลอง คือ $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$ ผลการทดสอบการควบคุมอุณหภูมิแสดงดังตารางที่ 3.5.5.1

ตารางที่ 3.5.5.1 แสดงผลการทดลองให้คอมพิวเตอรืควบคุมอุณหภูมิของเตาไฟฟ้าของสาร $Mn_{0.2}Ni_{0.8}Fe_2O_4$

Setting Temperature (°C)	True(°C)	Control Temperature or Tmeasure (°C)
100	104.67- 96.67	99.27-101.23
125	128.33-124.33	123.93-125.26
150	153.67-149.33	149.17-150.50
175	179.67-173.33	173.77-175.70
200	219.00-203.00	198.73-200.17

3.5.5.2 ซ่านต่ำกว่าอุณหภูมิห้อง

การควบคุมอุณหภูมิในช่วงอุณหภูมิต่ำ (20°C ถึง -50°C) จะใช้ในโตรเจนเหลวเป็นแหล่งให้ความเย็น ได้ผลดังตารางที่ 3.5.5.2 สารที่เตรียมได้ที่ใช้ทดสอบ คือ $\text{Mn}_{0.2}\text{Ni}_{0.8}\text{Fe}_2\text{O}_4$ พบว่าเปอร์เซ็นต์ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิจริงกับอุณหภูมิที่วัดโดยใช้คอมพิวเตอร์เฉลี่ยประมาณ -4.24% ถึง $+2.94\%$ จากการนำสารตัวอย่างที่เตรียมได้ให้ทำหน้าที่วัดและควบคุมอุณหภูมิโดยมีระบบควบคุมอุณหภูมิแบบวงปิด (close loop control) ที่สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ สิ่งที่ได้ก็คือ ระบบการวัดและควบคุมอุณหภูมิในช่วง 0°C ถึง -50°C ระบบการควบคุมที่สร้างขึ้นนี้สามารถใช้ได้ดีในห้องปฏิบัติการเพื่อให้เข้าใจและเรียนรู้ทฤษฎีทางฟิสิกส์ได้ดีมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.5.5.2 ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิที่ควบคุมได้จาก 0 ถึง -50°C .

อุณหภูมิที่ตั้ง ($^{\circ}\text{C}$)	อุณหภูมิที่ควบคุมได้ ($^{\circ}\text{C}$)
0	0.72 to 0.45 $^{\circ}\text{C}$
-20	-25.13 to -23.67 $^{\circ}\text{C}$
-50	-50.86 to -50.37 $^{\circ}\text{C}$

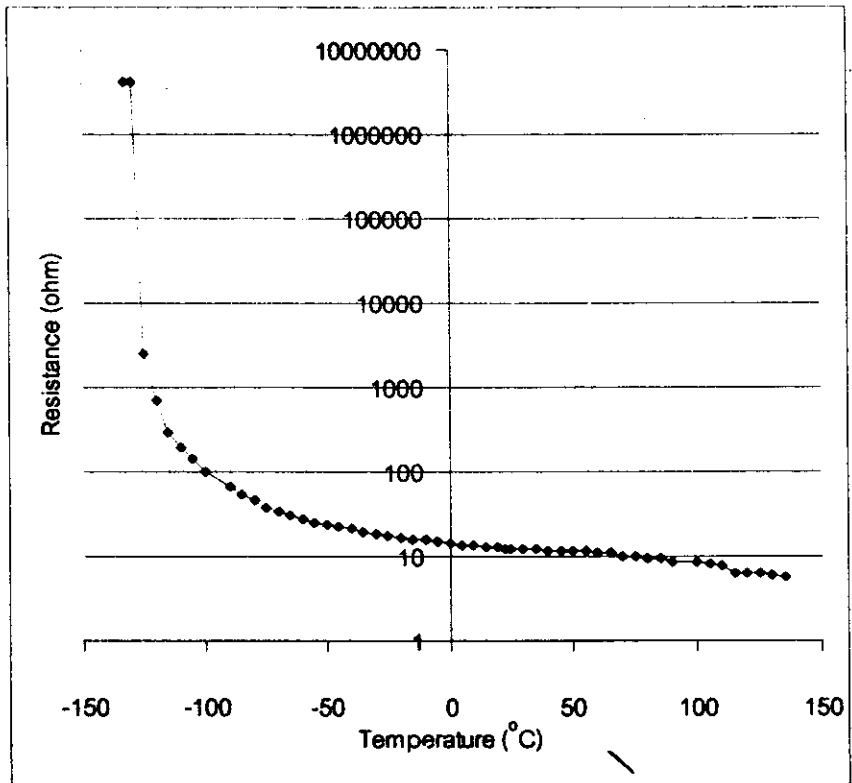
3.5.6 ผลการประยุกต์ของเทอร์มิสเตอร์แบบ NTC ให้ทำหน้าที่เป็นสวิทช์ความเย็น

ผลการวัดสมบัติเส้นที่รีของสาร LaCoO_3 ในช่วงอุณหภูมิ -133 ถึง 135°C ซึ่งก็คือ ความต้านทานไฟฟ้าที่อุณหภูมิของสารที่เตรียมแสดงดังรูปที่ 3.5.5 จากรูปพบว่าความต้านทานลดลงเมื่ออุณหภูมิเพิ่มขึ้นหรือในทางกลับกันความต้านทานของสารมีค่าเพิ่มขึ้นในกรณีที่อุณหภูมิลดลง

ผลการทดสอบเพื่อประยุกต์ใช้เป็นสวิทช์ความเย็นของ LaCoO_3 นั้นพบว่าการทำงานเป็นสวิทช์ความเย็นนี้มีสองจังหวะดังนี้

- จังหวะที่ 1 : ที่อุณหภูมิห้อง (23°C) สารมีความต้านทาน 12.46 โอห์ม กระแสไหลในวงจรมีค่าสูง ชดลวดของรีเลย์ มีอำนาจแม่เหล็ก ความต้านทานที่มัลติมิเตอร์อ่านได้มีค่าสูง (สวิทช์ 3 ไม่ต่อกับ 5)
- จังหวะที่ 2 : ชุมสารลงในไนโตรเจนเหลว (-133°C) สารมีความต้านทาน 4.25 เมกกะโอห์ม กระแสไหลในวงจรมีค่าต่ำ ชดลวดของรีเลย์ไม่มีอำนาจแม่เหล็ก ความต้านทานที่มิเตอร์อ่านได้มีค่าต่ำ (สวิทช์ 3 ต่อกับ 5) ได้ยินเสียงการตัดต่อสวิทช์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสารสามารถทำงานเป็นสวิทช์ความเย็นได้ ช่วงเวลาดังแต่ก่อนขณะไนโตรเจนเหลว (12.46 โอห์ม) จนกระทั่งไนโตรเจนเหลว (4.25 เมกกะโอห์ม) มีค่าเท่ากับ 11.34 วินาที

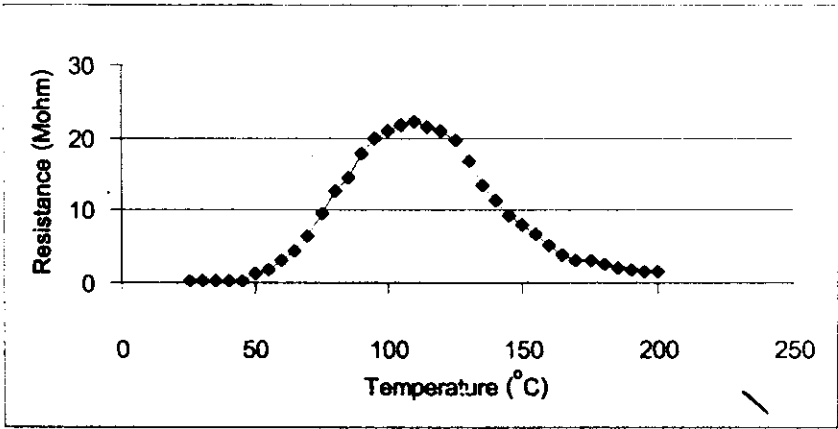

รูปที่ 3.5.5 ความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของสาร LaCoO₃

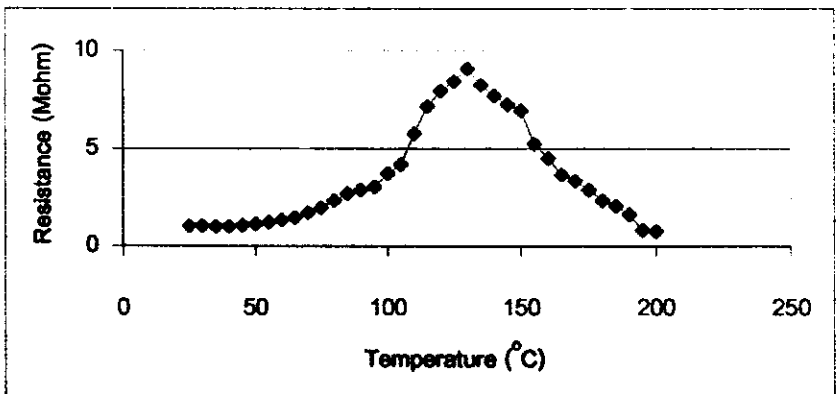
3.6 การทดสอบเทอร์มิสเตอร์แบบ PTC

3.6.1 ผลการวัดความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของเทอร์มิสเตอร์แบบ PTC

สารที่ทดลองมี 2 สาร คือ สารที่ 1 : $\text{Bi}_2\text{O}_3 + \text{Fe}_2\text{O}_3$ และสารที่ 2 : $\text{ZrO}_2 + \text{MnO}_2$ ความสัมพันธ์ของความต้านทานที่ขึ้นกับอุณหภูมิของสารตัวอย่างในช่วง 25 ถึง 200 °C แสดงดังรูปที่ 3.6.1 ความต้านทานของสารที่ 1 มีค่าเพิ่มขึ้นในขณะที่ยุณหภูมิเพิ่มขึ้นในช่วง 25 ถึง 110 °C สารแสดงปรากฏการณ์ PTC และความต้านทานมีค่าลดลงในขณะที่ยุณหภูมิเพิ่มขึ้นอีกจาก 110 ถึง 200 °C สารแสดงปรากฏการณ์ NTC แต่สารที่ 2 แสดงปรากฏการณ์ PTC ในช่วง 25 ถึง 130 °C และปรากฏการณ์ NTC ในช่วง 130 ถึง 200 °C

ก. $\text{Bi}_2\text{O}_3 + \text{Fe}_2\text{O}_3$

ข. $\text{ZrO}_2 + \text{MnO}_2$

รูปที่ 3.6.1 ความต้านทานที่เพิ่มขึ้นตามอุณหภูมิของสาร $\text{Bi}_2\text{O}_3 + \text{Fe}_2\text{O}_3$ และ $\text{ZrO}_2 + \text{MnO}_2$

3.6.2 ผลการทดสอบของเทอร์มิสเตอร์แบบ PTC ให้ทำหน้าที่เป็นหัววัดอุณหภูมิ

อุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) และแรงดันไฟฟ้า (AV) แสดงดังรูปที่ 3.6.2.1 และสอดคล้องตามสมการ

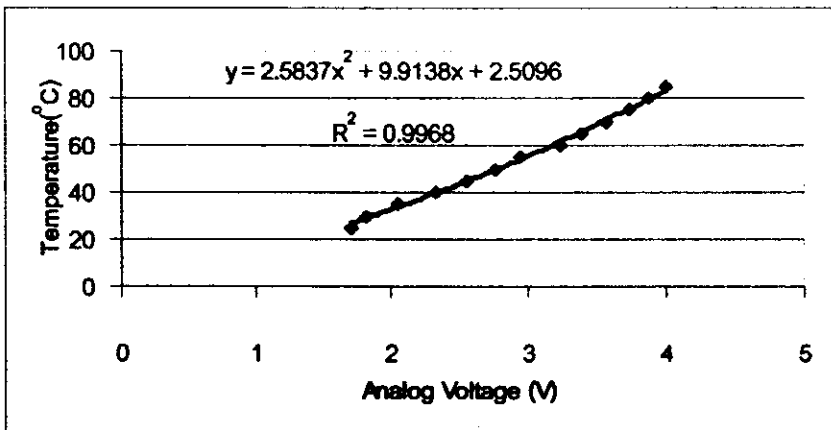
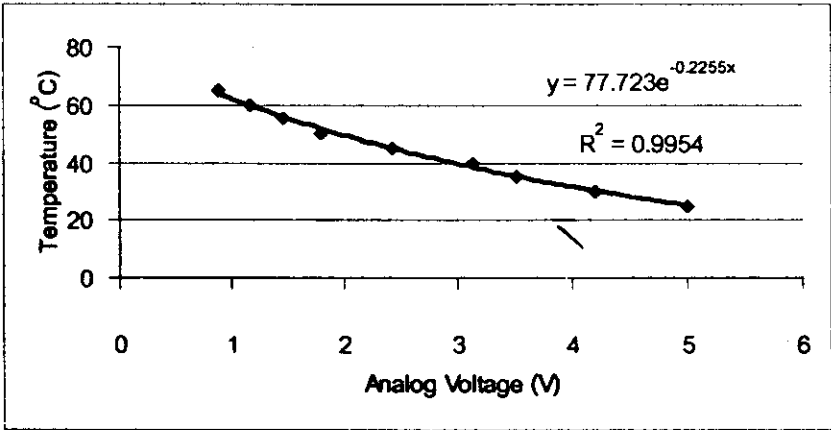
$$\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3 : \text{Ttrue} = 77.723e^{-0.2255(\text{AV})}$$

$$\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2 : \text{Ttrue} = 2.5837(\text{AV})^2 + 9.9138(\text{AV}) + 2.5096$$

เส้นโค้งในรูป ก และ ข มีความชันต่างกันเนื่องจากการต่อตัวต้านทานโหลด RL กับสารต่อสลับกันในขณะที่ติดตั้งสารที่เตรียมที่ทำหน้าที่วัดอุณหภูมิ สมการทั้งสองข้างบนใช้สำหรับการปรับเทียบเพื่อให้สารที่เตรียมได้ทั้งสองเป็นหัววัดอุณหภูมิ

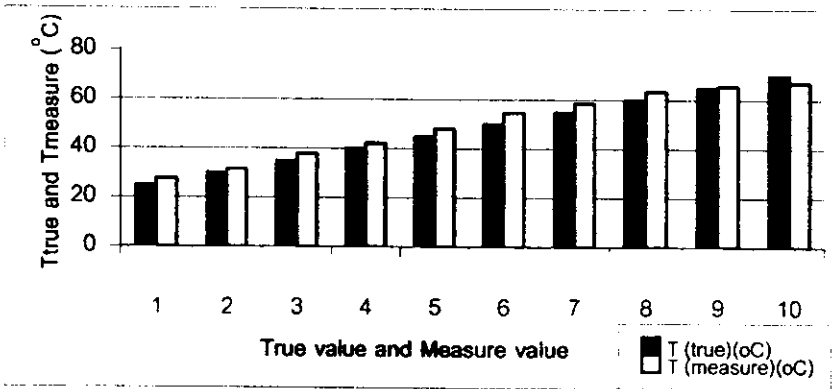
รูปที่ 3.6.2.2 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างอุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) และอุณหภูมิจากเครื่องวัด (Tmeasure) จากรูปพบว่าสาร $\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$ และ $\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$ แสดงสมบัติเชิงฟิสิกส์ของเทอร์มิสเตอร์แบบ PTC และสามารถใช้ทำเป็นหัววัดอุณหภูมิในช่วง 25 to 65 °C และ 25 to 85 °C

ก. $\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$ (25-65 °C)

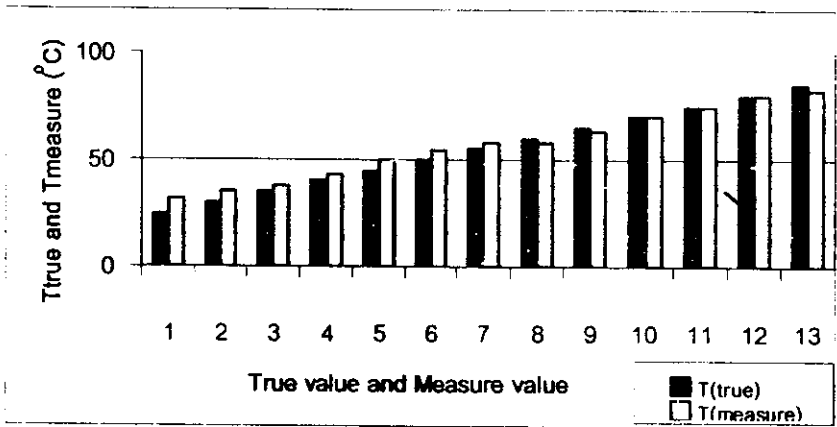

ข. $\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$ (25-85 °C)

รูปที่ 3.6.2.1 อุณหภูมิที่สัมพันธ์กับแรงดันไฟฟ้าของสาร $\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$ และ $\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$

ก. $\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$ (25-65 °C)

ข. $\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$ (25-85 °C)

รูปที่ 3.6.2.2 ผลการเปรียบเทียบระหว่างอุณหภูมิจากเครื่องจริง (True) และอุณหภูมิจากเครื่องวัด (Tmeasure) ของสาร $\text{Bi}_2\text{O}_3+\text{Fe}_2\text{O}_3$ และ $\text{ZrO}_2+\text{MnO}_2$

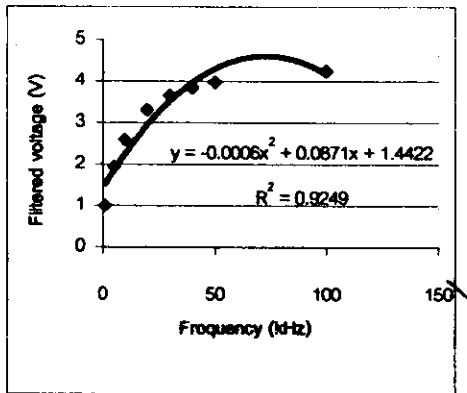
3.7 ผลการทดสอบตัวเก็บประจุไฟฟ้า

3.7.1 ผลการวัดสมบัติไดอิเล็กทริกในสนามไฟฟ้าสลับ

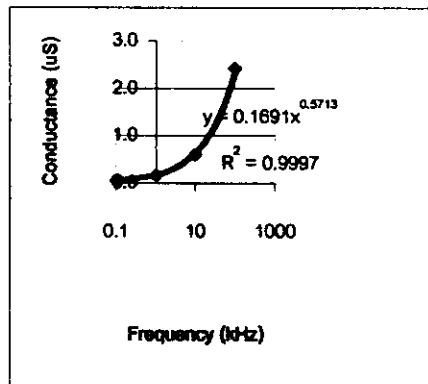
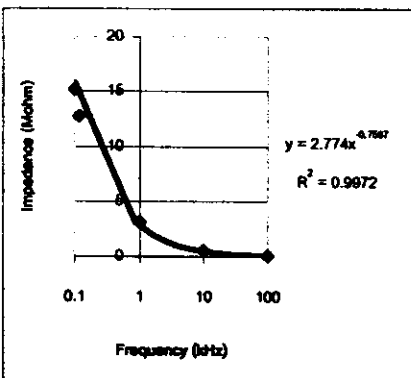
สารที่ทดลองมีสูตรเป็น $\text{BaTiO}_3 + 0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$ เมื่อป้อนแรงดันไฟฟ้าไปยังสาร 1000 mV พบว่าได้กราฟ Z, G, C, D, Q vs f ที่อุณหภูมิห้อง (24°C) มีลักษณะแสดงดังรูปที่ 3.7.1 ผลการวัดที่ความถี่ 100 Hz, 120 Hz, 1 kHz, 10 kHz และ 100 kHz พบว่าเมื่อความถี่เพิ่มขึ้นอิมพีแดนซ์ ความจุไฟฟ้าและตัวประกอบการสูญเสียมีค่าลดลง แต่ความนำไฟฟ้าและตัวประกอบคุณภาพมีค่าเพิ่มขึ้น

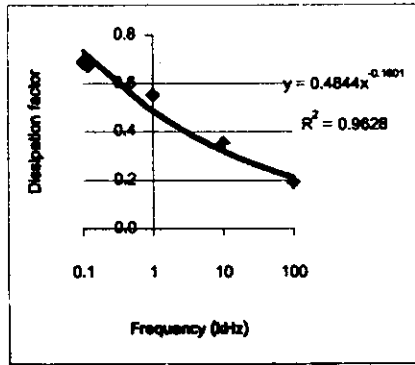
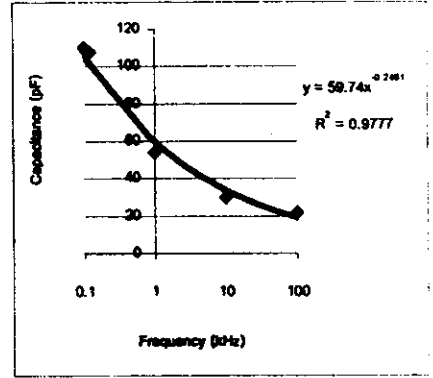
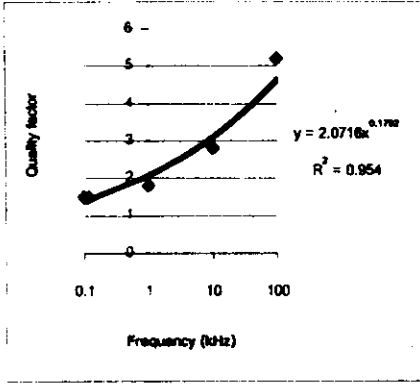
3.7.2 ผลการทดสอบทดสอบอุปกรณ์กรองแรงดันไฟฟ้าความถี่สูงผ่าน

สารที่ทดลองมีสูตรเป็น $\text{BaTiO}_3 + 0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$ ลักษณะเส้นกราฟแสดงให้เห็นว่าเมื่อความถี่เพิ่มขึ้นแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมสารเพิ่มขึ้นดังแสดงในรูปที่ 3.7.2

รูปที่ 3.7.2 ผลการทดสอบทดสอบอุปกรณ์กรองแรงดันไฟฟ้าความถี่สูงผ่าน
ของสาร $\text{BaTiO}_3 + 0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$

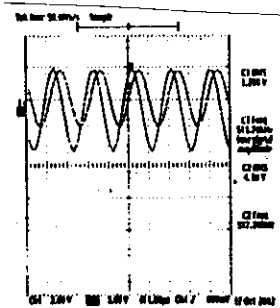

รูปที่ 3.7.1 อิมพีแดนซ์, ความนำไฟฟ้า, ความจุไฟฟ้า, ตัวประกอบที่สูญเสียและตัวประกอบคุณภาพ ที่ความถี่ 100Hz, 120 Hz, 1 kHz, 10 kHz และ 100 kHz ของสาร BaTiO₃+0.01Dy₂O₃

3.7.3 ผลการทดสอบการเลื่อนเฟสของสาร

สารที่ทดสอบมีสูตรเป็น BaTiO₃+0.01Dy₂O₃ ผลการทดสอบที่ความถี่ประมาณ 513 kHz แสดงดังรูปที่

3.7.3 ภาพของแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมตัวต้านทานกับภาพของแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมสารที่เตรียมได้ปรากฏขึ้นที่ เวลาต่างกัน

รูปที่ 3.7.3 ผลการทดสอบการเลื่อนเฟสของสาร BaTiO₃+0.01Dy₂O₃

3.7.4 ผลการทดสอบการเก็บประจุและคายประจุไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์

สารที่ 1 เป็น $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ สารที่ 2 เป็น $(Ba_{0.5}Zn_{0.5})TiO_3$ ภาพที่แสดงการเก็บและคายประจุของสารที่เตรียมได้ที่เห็นบนจอคอมพิวเตอร์แสดงดังรูปที่ 3.7.4

ก. สารที่ 1

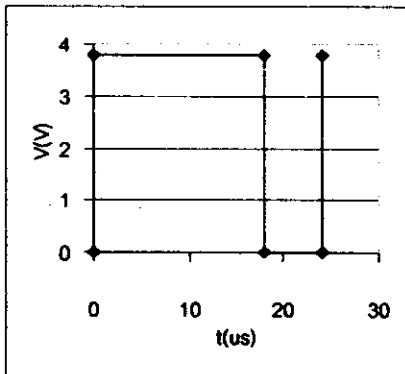
ข. สารที่ 2

รูปที่ 3.7.4 ผลการทดสอบการเก็บประจุและคายประจุไฟฟ้าด้วยคอมพิวเตอร์

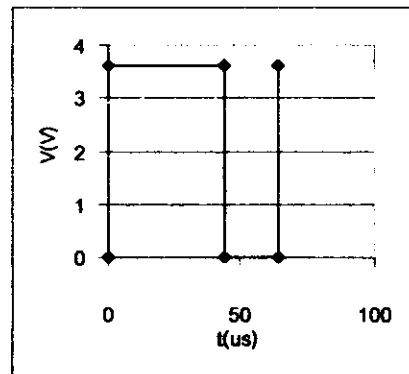
ของสาร $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ และสาร $(Ba_{0.5}Zn_{0.5})TiO_3$

3.7.5 ผลการนำตัวเก็บประจุไฟฟ้าไปใช้ในวงจรออสซิลเลเตอร์

ภาพของแรงดันไฟฟ้าบนจอออสซิลโลสโคปเมื่อใช้สาร $Bi_2O_3 + 0.1Y_2O_3$ ที่เตรียมได้และใช้ตัวเก็บประจุเชิงการค้ำในวงจรออสซิลเลเตอร์แสดงดังรูปที่ 3.7.5

(ก) สาร $Bi_2O_3 + 0.1Y_2O_3$

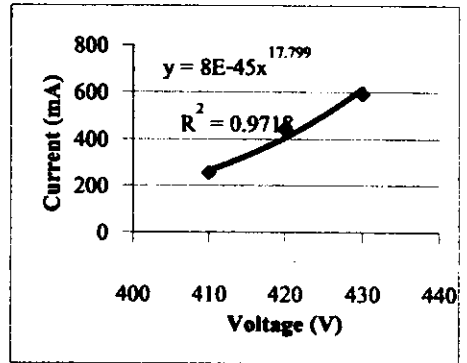
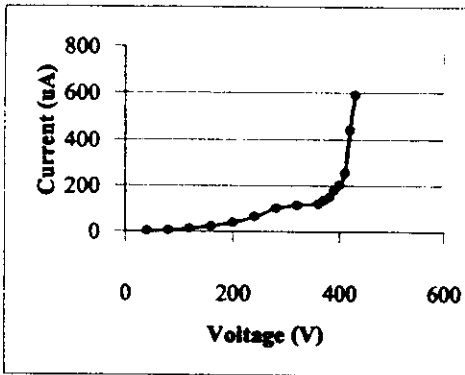

(ข) ตัวเก็บประจุเชิงการค้ำ

รูปที่ 3.7.5 ผลการนำสาร $Bi_2O_3 + 0.1Y_2O_3$ ที่เตรียมได้และตัวเก็บประจุเชิงการค้ำไปใช้ในวงจรออสซิลเลเตอร์

3.7.6 ผลการทดสอบสมบัติวารีสเคอร์ของตัวเก็บประจุไฟฟ้า

สารที่ทดลองมีสูตรเป็น $BaTiO_3 + 0.10Nb_2O_5$ ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสารกับแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมและเลขรีก่าลิ่งที่ไม่เป็นเชิงเส้นแสดงดังรูปที่ 3.7.6 เลขรีก่าลิ่งที่ไม่เป็นเชิงเส้นมีค่า 17.8

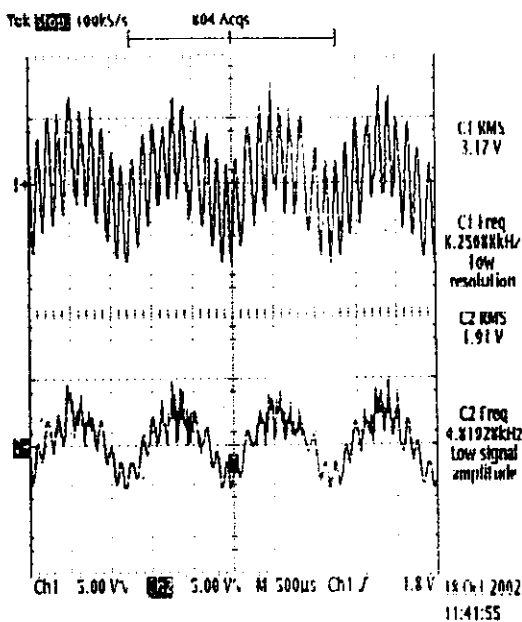
ก. กราฟความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสารและแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมสาร

ข. การหาเลขรีก่าลิ่งที่ไม่เป็นเชิงเส้น

รูปที่ 3.7.6 ผลการทดสอบสมบัติวารีสเคอร์ของสาร $BaTiO_3 + 0.10Nb_2O_5$

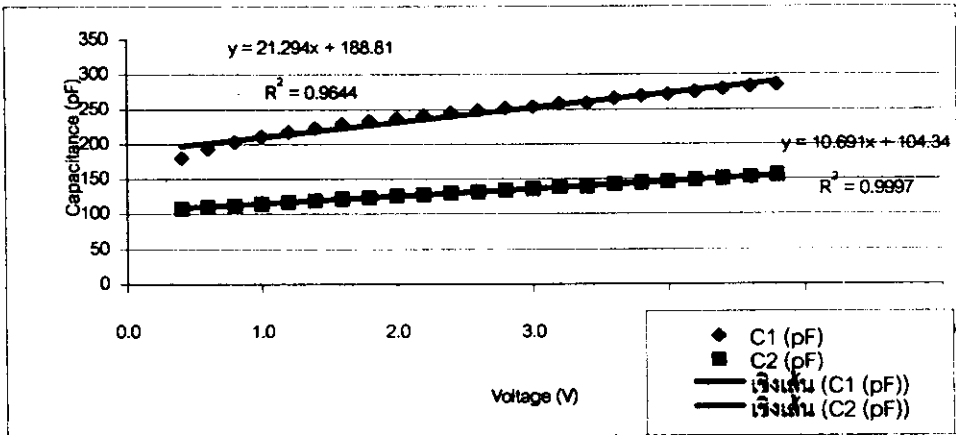
3.7.7 ผลการทดสอบสมบัติความจุ-แรงดันไฟฟ้าของตัวเก็บประจุไฟฟ้า

สารที่ 1 เป็น $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ สารที่ 2 เป็น $(Ba_{0.9}Zn_{0.1})TiO_3$ สมบัติความจุไฟฟ้า-แรงดันไฟฟ้าแสดงดังรูปที่ 3.7.7 ผลการวัดความสัมพันธ์ระหว่างความจุไฟฟ้า (C) กับแรงดันไฟฟ้า (V) แสดงดังรูปที่ 3.7.7 จากกราฟเมื่อแรงดันไฟฟ้าเพิ่มขึ้นพบว่าสารที่ 1 จะมีค่าความจุไฟฟ้าเพิ่มขึ้นดังสมการ $C = 21.294x + 188.81$ ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง สารที่ 2 จะมีค่าความจุไฟฟ้าเพิ่มขึ้นดังสมการ $C = 10.691V + 104.34$ ซึ่งมีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรง

รูปที่ 9 ผลการทดสอบการแยกแรงดันไฟฟ้าความถี่ต่ำออกจากแรงดันไฟฟ้าความถี่ผสมระหว่างความถี่ต่ำกับความถี่สูง

รูปที่ 3.7.7 ผลการทดสอบสมบัติความจุ-แรงดันไฟฟ้าของตัวเก็บประจุไฟฟ้า

ของสาร $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ และสาร $(Ba_{0.5}Zn_{0.5})TiO_3$

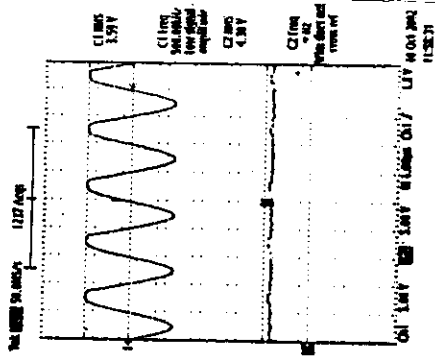
3.7.8 ผลการทดสอบการแยกแรงดันไฟฟ้าความถี่ต่ำออกจากแรงดันไฟฟ้าความถี่ผสมระหว่างความถี่ต่ำกับความถี่สูง

สารที่ทดสอบมีสูตรเป็น $BaTiO_3+0.01Dy_2O_3$ ผลการทดสอบแสดงดังรูปที่ 3.7.8 สารสามารถแยกความถี่ต่ำออกจากแรงดันไฟฟ้าความถี่ผสมระหว่างความถี่ต่ำกับความถี่สูงได้ดี

รูปที่ 3.7.8 ผลการทดสอบการแยกแรงดันไฟฟ้าความถี่ต่ำออกจากแรงดันไฟฟ้าความถี่ผสมระหว่างความถี่ต่ำกับความถี่สูงของสาร $BaTiO_3+0.01Dy_2O_3$

3.7.9 ผลการทดสอบเป็นตัวเก็บประจุความถี่สูง

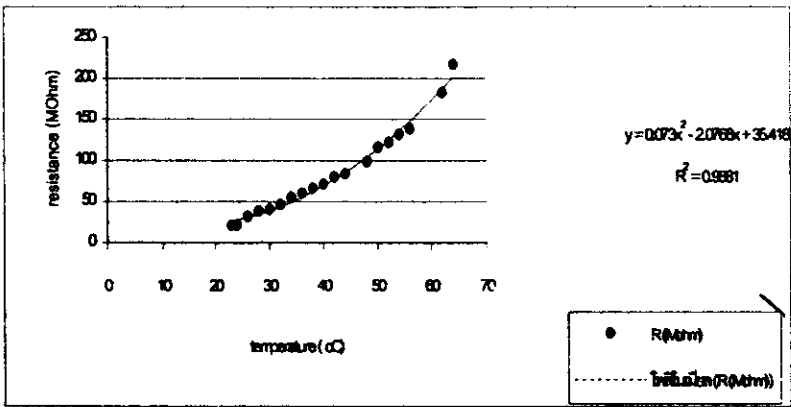
สารที่ทดสอบมีสูตรเป็น $BaTiO_3+0.01Dy_2O_3$ ผลการวัดแสดงดังรูปที่ 3.7.9 สารที่ผ่านการทำขั้วไฟฟ้าด้วยการเงินมีลักษณะเป็นตัวเก็บประจุไฟฟ้า เพียงแต่ยังไม่ได้หุ้มสารเท่านั้น สารแสดงพฤติกรรมเป็นตัวเก็บประจุไฟฟ้าซึ่งหน้าที่เก็บประจุไฟฟ้า(charge)และคายประจุไฟฟ้า(discharge) ผลของการเก็บและคายประจุไฟฟ้าทำให้สารสามารถกรองแรงดันไฟฟ้าได้เรียบได้ ผลที่แสดงอยู่ที่ความถี่ประมาณ 500 kHz

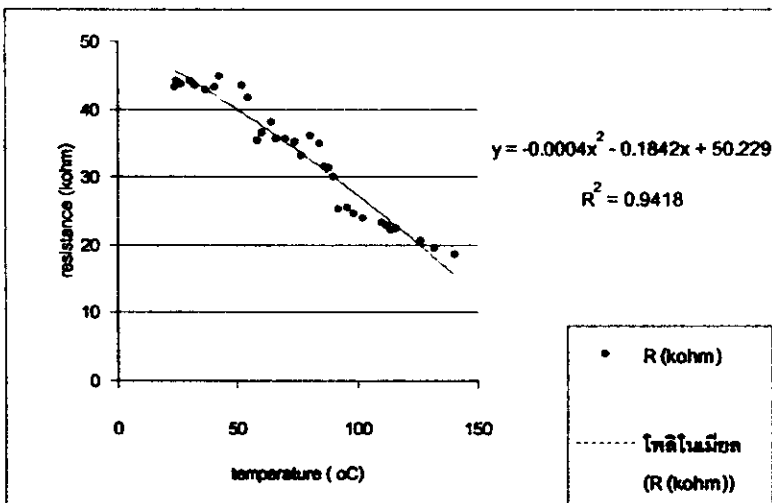
รูปที่ 3.7.9 ผลการทดสอบเป็นตัวแทนของความถี่สูงของสาร $\text{BaTiO}_3+0.01\text{Dy}_2\text{O}_3$

3.7.10 ผลการทดสอบผลของสนามไฟฟ้าแรงสูงที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสมบัติของตัวเก็บประจุ

สารที่ทดสอบมีสูตรเป็น $\text{BaTiO}_3+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$ ผลของสนามไฟฟ้าแรงสูงที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสมบัติของสารจาก PTC ไปเป็น NTC แสดงดังรูปที่ 3.7.10

ก. แสดงผลการทดสอบปรากฏการณ์ PTC ก่อนโหลิง

ข. แสดงผลการทดสอบปรากฏการณ์ NTC หลังโหลิง

รูปที่ 3.7.10 ผลของสนามไฟฟ้าแรงสูงที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของสมบัติของสาร $\text{BaTiO}_3+0.01\text{Nb}_2\text{O}_5$ จาก PTC ไปเป็น NTC

3.7.11 ผลการทดสอบการแปลงความถี่เป็นแรงดันไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้าเป็นความถี่

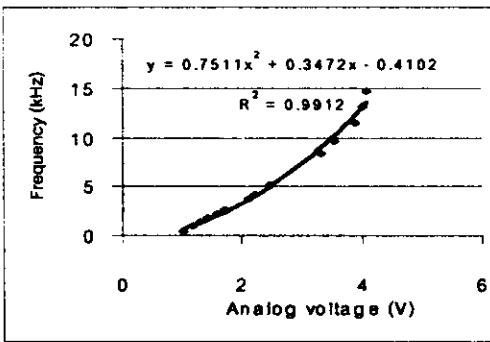
สารที่ 1 เป็น $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ สารที่ 2 เป็น $(Ba_{0.5}Zn_{0.5})TiO_3$ ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่จากเครื่องจริง

(true) กับแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมสาร (AV) ของสารที่ 1 และ 2 แสดงในรูปที่ 3.7.11.1

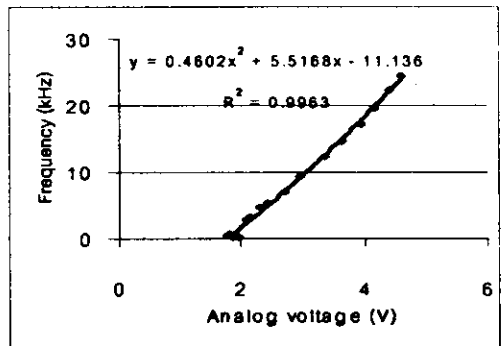
ผลการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความถี่จากเครื่องจริง (true) กับแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมสาร (AV) ของสาร มีดังนี้

สารที่ 1 : $f = 0.7511(AV)^2 + 0.3472(AV) - 0.4102$ ในช่วงความถี่ 0.396 kHz ถึง 14.65 kHz

สารที่ 2 : $f = 0.4602(AV)^2 + 5.5168(AV) - 11.136$ ในช่วงความถี่ 0.4 kHz ถึง 24.41 kHz

สารที่ 1

สารที่ 2

รูปที่ 3.7.11.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ที่อ่านได้จากเครื่องวัดจริง (true) กับแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมสาร (AV) ของสาร $Ba_{0.9}La_{0.1}TiO_3$ และสาร $(Ba_{0.5}Zn_{0.5})TiO_3$

ทำการปรับเทียบ (calibration) สารที่ 1 และ 2 ที่เตรียมได้เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นหัววัดความถี่ เมื่อเปรียบเทียบกับ

ความแตกต่างระหว่างความถี่จากเครื่องจริง (true) กับ ความถี่จากเครื่องสร้าง (fmeasure) ได้ผลดังแสดงในรูปที่

3.7.11.2 ผลปรากฏว่าสารแสดงการแปลงความถี่เป็นแรงดันไฟฟ้า (frequency-to-voltage conversion) และการ

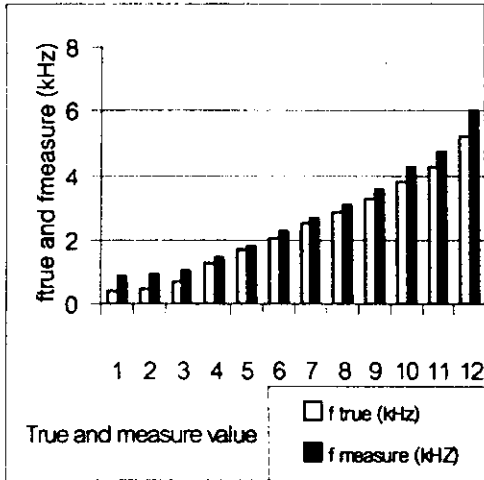
แปลงแรงดันไฟฟ้าเป็นความถี่ (voltage-to-frequency conversion) และสามารถนำไปทำเป็นหัววัดความถี่

(frequency sensor)

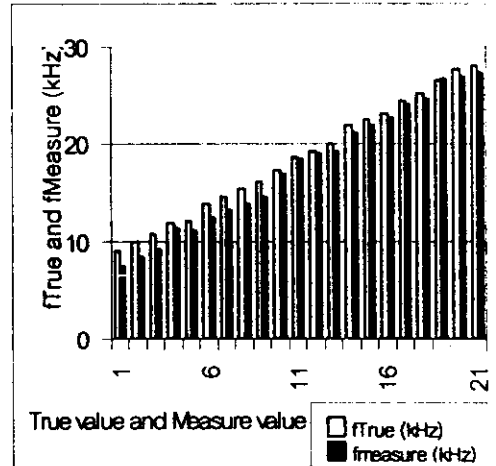
ช่วงความถี่ที่วัดได้มีดังนี้

สารที่ 1 : 0.88 kHz ถึง 6.03 kHz

สารที่ 2 : 7.48 kHz ถึง 27.25 kHz

สารที่ 1

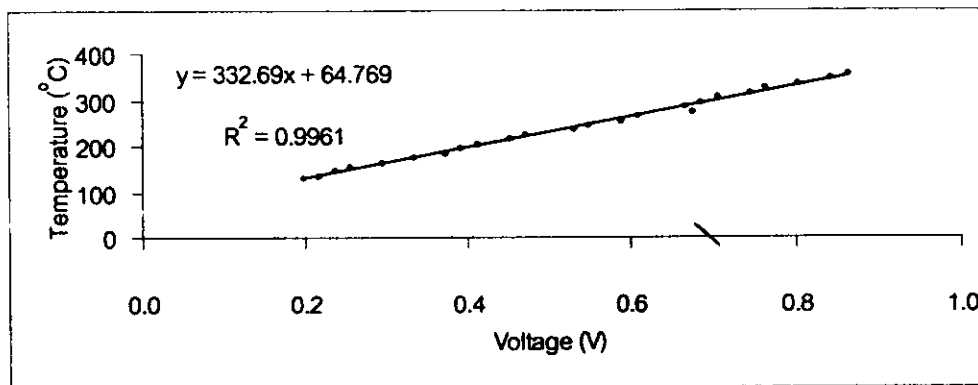

สารที่ 2

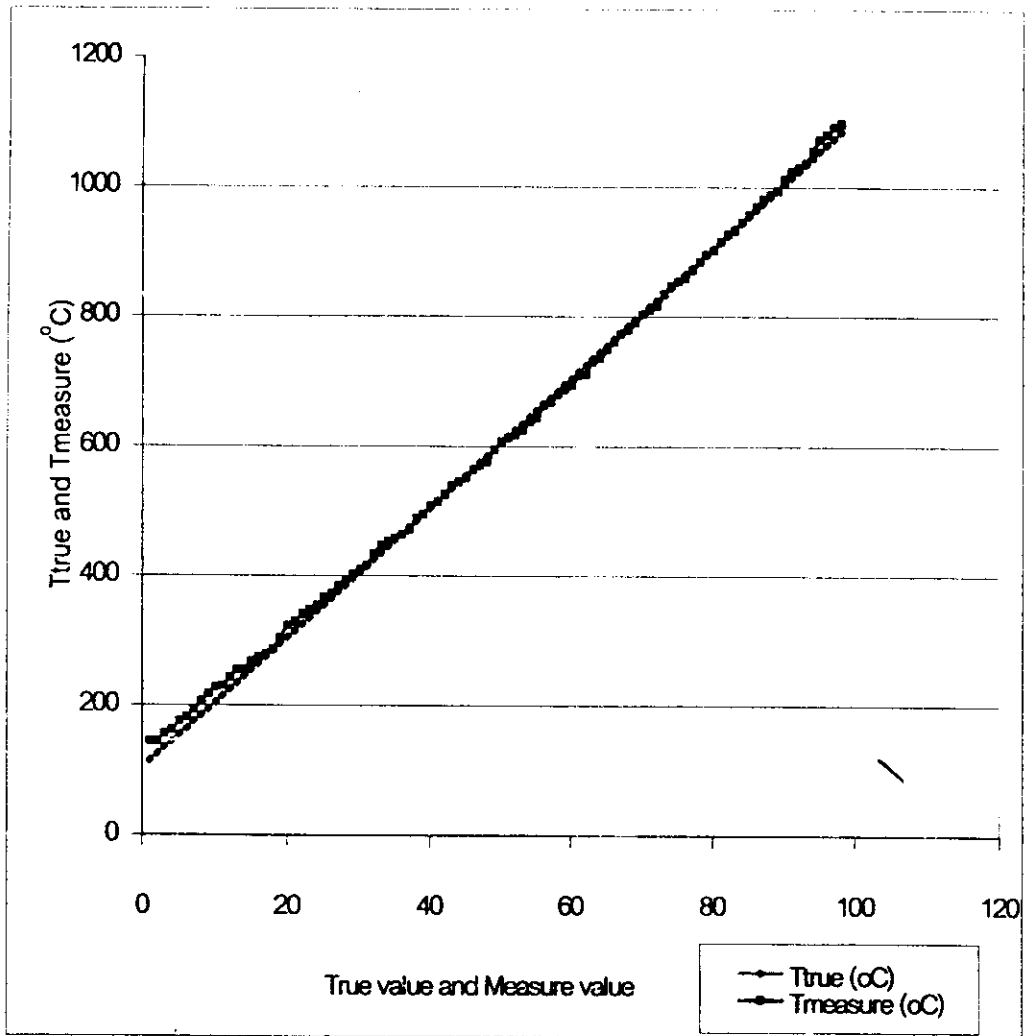
รูปที่ 3.7.11.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความถี่ที่อ่านได้จากเครื่องจริง (ftrue) กับความถี่ที่อ่านได้จากคอมพิวเตอร์ (fmeasure) ของสาร $\text{Ba}_{0.9}\text{La}_{0.1}\text{TiO}_3$ และสาร $(\text{Ba}_{0.5}\text{Zn}_{0.5})\text{TiO}_3$

3.8 ผลการจัดเตรียมเตาหลอม

การทดลองใช้เตาหลอมสำเร็จรูปซึ่งประกอบด้วยโครงเตาหลอม วัสดุความร้อนและฉนวนความร้อน แต่ยังไม่มียระบบควบคุมอุณหภูมิ การทดลองครั้งนี้ได้ประกอบวงจรเชื่อมต่อกอมพิวเตอร์และเขียนโปรแกรมควบคุมที่ใช้ภาษาเทอร์โบปาสคาล ทำการทดลองในช่วงอุณหภูมิห้อง (25°C) ถึง 1100°C เตาหลอมนี้สามารถทำอุณหภูมิสูงสุด 1100°C ได้เขียนโปรแกรมให้ควบคุมอุณหภูมิของเตาหลอมโดยมีอัตราการเพิ่มอุณหภูมิ $7^{\circ}\text{C}/\text{min}$ และเวลายืนไฟ $\frac{1}{2}$ h ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิที่อ่านจากเครื่องวัดอุณหภูมิที่ชื่อ (T) กับ แรงดันอนุาลอกบนจอ (AV) ในช่วง 25 ถึง 1100°C ดังแสดงในรูปที่ 3.8.1 ความสัมพันธ์ที่ได้จากเส้นกราฟ คือ สมการ $T = 332.69(\text{AV}) + 64.769$ โดยที่ $R^2 = 0.9961$ การเปรียบเทียบอุณหภูมิระหว่างอุณหภูมิจริง (True) และ อุณหภูมิวัด (Tmeasure) ในช่วงอุณหภูมินี้แสดงดังรูปที่ 3.8.2 ก็จะได้ระบบควบคุมอุณหภูมิของเตาหลอมไฟฟ้า ภาพบนจอคอมพิวเตอร์ที่แสดงรายละเอียดต่างๆในขณะทำงาน เช่น ชื่อโปรแกรม อุณหภูมิของเตาแสดงดังรูปที่ 3.8.3

รูปที่ 3.8.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอุณหภูมิที่อ่านจากเครื่องวัดอุณหภูมิที่ชื่อ (T) กับ แรงดันอนุาลอกบนจอ (AV)

รูปที่ 3.8.2 แสดงการเปรียบเทียบอุณหภูมิระหว่างอุณหภูมิจริง (True) และอุณหภูมิวัด (Tmeasure) ในช่วงอุณหภูมิ 25 ถึง 900 °C

FURNACE TEMPERATURE CONTROLLER (25-1100 °C) FOR CERAMICS

Setting Temperature = 1100 °C

FURNACE START

Reading Temperature

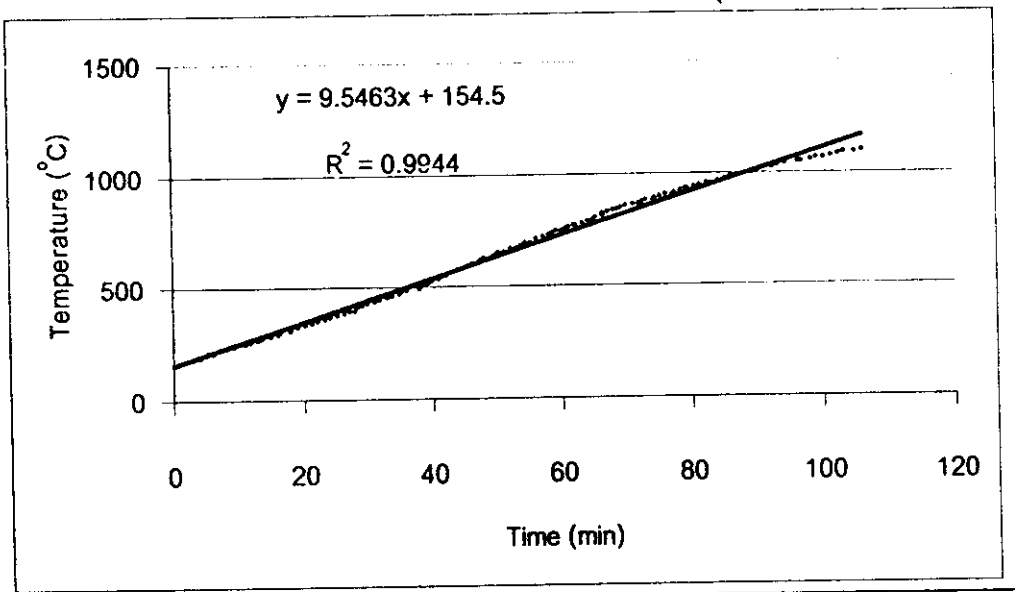
DV = ??

AV = 2.9 V

T = 1099 °C

รูปที่ 3.8.3 ภาพหน้าจอคอมพิวเตอร์ในขณะที่ใช้งาน

เมื่อใช้คอมพิวเตอร์ที่ต่อกับแผงวงจรเชื่อมต่อสำหรับควบคุมการจ่ายแรงดันไฟฟ้าและวัดอุณหภูมิแล้วก็วัดอุณหภูมิภายในเตาหลอม (T) ที่เปลี่ยนแปลงตามเวลา (t) พบว่าได้ผลดังรูปที่ 3.8.4

รูปที่ 3.8.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง เวลา กับอุณหภูมิภายในเตาหลอม